

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99 uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Sağlık Bakanlığına iletilmesi ve Sayın Bakan Fahrettin KOCA tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.03/10/23

K. Pala

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

COVID-19 pandemisinin başlamasının hemen öncesinde, Türkiye'de, Ulusal Influenza Pandemi Planı'nın güncellenmiş olması COVID-19 pandemisine güçlü bir yanıt vermek için önemli bir fırsat olmakla birlikte, Sağlık Bakanlığı maalesef Influenza Eylem Planını COVID-19 pandemisi için güçlü bir hazırlık planına dönüştürememiş; ülkemizde COVID-19 pandemisi iyi yönetilememiştir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 25 Mart 2020'de yayınladığı belgede COVID-19 hastalığı için standart olgu tanımını yapmış ve olgu ve ölüm kayıtları için iki farklı uluslararası kodun (U07.1: COVID-19, virüs tanımlanmış, laboratuvar testi ile kesinleştirilmiş olgular ve U07.2: COVID-19, virüs tanımlanmamış, klinik-epidemiolojik tanı konulanlar, olası olgular ve kuşkulu olgular) kullanılması gerektiğini belirtmiştir. DSÖ ayrıca 16 Nisan 2020'de de ölüm nedeni COVID-19 olanlarda sertifikasyon ve sınıflandırma için uluslararası kurallara ilişkin rehberi yayınlamıştır. Ancak Sağlık Bakanlığı yalnızca moleküler yöntemlerle SARS-CoV-2 saptanan doğrulanmış olguları ve doğrulanmış ölümleri kamuoyuna açıklamış; Türkiye'de klinik ve epidemiolojik olarak tanı konulan olgular ile olası/kuşkulu olgular ve bunlardan yaşamını yitirenlerle ilişkin herhangi bir veri açıklanmamıştır. Bunların yanı sıra doğrulanmış olgu ve ölümlerin yalnızca toplam sayısı açıklanmış yaş, cinsiyet, meslek, sosyal sınıf, ikamet edilen il, eşlik eden hastalık vb. herhangi bir epidemiolojik dağılım da raporlanmamıştır.

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Dünya Sağlık Örgütü, son olarak 29 Eylül 2023'te yayınladığı epidemiyoloji raporunda, COVID-19 pandemisinin halen devam ettiğini, Aralık 2019'dan bu yana dünya çapında 770 milyondan fazla vaka ve 6,9 milyondan fazla ölüm kaydedildiğini ancak gerçek sayının daha yüksek olduğunun tahmin edildiğini açıklamıştır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün bilimsel araştırma sonuçlarına dayanarak yaptığı açıklamada; COVID-19 aşılarının ciddi hastalıklara, hastaneye kaldırılmaya ve ölüme karşı güçlü koruma sağladığına ve dünya çapında 13 milyarın üzerinde aşı dozu uygulandığına da vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda:

1. Ulusal Influenza Eylem Planı, COVID-19 pandemisi için güçlü bir hazırlık planına neden dönüştürülememiştir?
2. Ülkemizde COVID-19 tanı kodu olarak ne kullanılmıştır? Neden Dünya Sağlık Örgütü tarafından COVID-19 hastalığı için yayınlanan standart olgu kodları kullanılmamıştır?
3. Ülkemizde COVID-19 pandemisinin başlangıcından bugüne kadar laboratuvar testiyle doğrulanmış olgular dışında, klinik-epidemiyolojik olarak tanı konulan
 - a. Toplam olası olgu sayısı nedir?
 - b. Toplam kuşkulu olgu sayısı nedir?
4. Ülkemizde COVID-19 pandemisinin başlangıcından bugüne kadar kayıtlara geçen olgu ve ölümlerin;
 - a. Yaş dağılımı nedir?
 - b. Cinsiyet dağılımı nedir?
 - c. Meslek dağılımı nedir?
 - d. Sosyal sınıf dağılımı nedir?
 - e. İkamet edilen il dağılımı nedir?
 - f. Eşlik eden hastalık dağılımı nedir?
5. COVID-19 pandemisi sürdüğü halde, Sağlık Bakanlığı COVID-19 hastalığı olgu sayısı ve ölüm sayısını yayınlamayı neden bırakmıştır?
6. Dünya Sağlık Örgütü, tüm şüpheli olguların standart olgu tanımlarına göre COVID-19 için test edilmesini önermektedir. Buna karşın Türkiye'nin test politikası neden yalnızca semptomu olanlara test yapılması olarak benimsenmiştir?

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

7. Türkiye’de 2020, 2021, 2022 ve 2023’ün ilk 9 ayında, aylara göre ortalama olarak günde bin kişi başına yapılan test sayısı nedir? Bin kişi başına test sayısının illere göre dağılımı nedir?

8. Dünya Sağlık Örgütü önerdiği halde, ülkemizde salgını kontrol altına almak ve kontrol altında tutmak amacıyla hızlı antijen testleri Sağlık Bakanlığı tarafından neden kullanıma alınmamıştır?

9. Nisan 2020’de Türkiye’de izole edilen SARS CoV-2 virüsünün genetik yapısının incelenmesinden, COVID-19 hastalığına yol açan virüsün ağırlıklı olarak Suudi Arabistan ve İran kökenli olduğu anlaşılmıştır. Pandeminin ilk döneminde Umre’den dönen kişilerin kontrolsüz biçimde Türkiye’ye giriş yapmasına ve İran’dan ülkeye kontrolsüz geçişlere neden izin verilmiştir?

10. Ülkemizde bugüne kadar yapılan SARS CoV-2 virüsü genetik dizi analizi sayısı yıllara göre nedir? Ülkemizde dizi analizleri kaç merkezde yapılmaktadır? Pandeminin başlangıcından bugüne kadar SARS CoV-2 virüsünün genetik yapısını ülkemizde de yaygın olarak incelemek ve raporlamak üzere dizi analizi yapacak kurumları bir araya getiren bir Türkiye Genetik Konsorsiyumu neden kurulmamıştır?

11. Pandemi sürmektedir ve omicronun alt varyantları eris, pi ve pirola bugünlerde bilim kamuoyunun gündemindedir. Ülkemizde bu varyantların son haftalarda görülme sıklığı nedir? COVID-19 tanısı ile hastaneye ve yoğun bakımlara yatışlarda Eylül ayında daha önceki aylara göre artış söz konusu mudur?